

GRUNDNOTAT

3. november 2010
J.nr. 2010-227
Ref. STKNI / SLP

Komiteprocedure i Klimakomiteen

Kommissionens beslutning om midlertidig gratistildeling til modernisering af elproduktion i medfør af artikel 10c i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet. (Intet dokumentnummer).

1. Resume

Ved vedtagelsen af Klima- og energipakken blev det blandt andet besluttet, at visse lande kunne fortsætte med at tildele gratiskvoter til (modernisering af) elproduktion, hvor elproducenter i øvrigt fra 2013 som hovedregel skal købe alle kvoter på auktion.

Kommissionen ønsker at vedtage en beslutning herom formentlig i forbindelse med møde i Klimakomiteen den 17.-18. november 2010. Beslutningen findes i udkast på engelsk.

Gratiskvoter til elproducenter i visse lande er grundlæggende konkurrenceforvridende. Regeringen ser imidlertid ingen grund til at have indvendinger mod forslaget, da det følger af kvotedirektivets artikel 10.c og forventes kun at finde anvendelse i begrænset omfang.

2. Baggrund

Fra 2013 og frem skal en større andel af CO₂-kvoterne i EU auktioneres i stedet for at blive tildelt gratis. Der vil fx ikke længere være gratis kvoter til elproduktion.

I forbindelse med Klima- og energipakken blev imidlertid forhandlet en undtagelse, hvorefter visse lande i Østeuropa og Baltikum under nærmere betingelser kan give gratis kvoter til modernisering af deres elsektor.

Kommissionen har udarbejdet et udkast til beslutning, som har været drøftet i arbejdsgruppe 3 under Klimakomiteen den 6. oktober 2010. Kommissionen har fremsendt officielt forslag den 3. november 2010 med henblik på afstemning i Klimakomiteen den 18. november 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10.c i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet (kvotedirektivet), ændret ved

- Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2004/101/EF af 27. oktober 2004,
- Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2008/101/EF af 19. november 2008,
- Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2009/29/EF af 23. april 2009.

Sagen behandles i komitologiprocedure (forskriftsproceduren med kontrol), jf. art. 5a i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (1999/468/EF), som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512/EF.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en beslutning, der udmønter en hjemmel i artikel 10.c i direktiv 2003/87/EF med efterfølgende ændringer. Der er således i forbindelse med vedtagelsen af direktivet taget stilling til spørgsmålet om nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Af kvotedirektivets artikel 10.c fremgår at gratis kvoter kan gives i en overgangsperiode til modernisering af elproduktion. Kvoteuddelingen skal ske enten ved ex ante benchmark eller ud fra historisk udledning 2005-7. En medlemsstat skal vælge én af de to metoder. De tildelte gratiskvoter går fra landets auktionsprovenu.

Medlemsstater, der kan benytte ordningen, er stater, som enten er dårligt forbundet med det vesteuropæiske elnet (maksimalt 400 MW) eller har under halvdelen af EU's gennemsnitlige BNP pr. indbygger og producerer mindst 30 % af elektriciteten på ét brændsel. I givet fald skal medlemsstaten indsende en national plan for modernisering af elsektoren med investeringer, der svarer til værdien af gratistildelingen. Medlemsstaten skal desuden årligt rapportere til Kommissionen om de foretagne investeringer.

Hvis en medlemsstat ønsker at gøre brug af ordningen, skal der indsendes ansøgning til Kommissionen senest 30. september 2011. Ansøgningen skal indeholde: Dokumentation for at medlemsstaten må anvende ordningen (jf. pkt. 2), en anlægsliste med tilhørende tildeling, den nationale plan (jf. pkt. 3), overvågnings- og håndhævelsesbestemmelser samt dokumentation for, at gratistildelingen ikke medfører unødigt konkurrenceforvriddning.

Kommissionens forslag sigter på at præcisere reglerne for gratis kvotetildeling til elproduktion.

Beslutningen præciserer, at hver medlemsstat skal vælge én af de to metoder. Desuden angives, hvordan benchmarks i ton CO₂ pr. MWh elproduktion kan beregnes (offentligt tilgængelige kilder skal anvendes), samt hvordan elproduktionen opgøres. Ligeledes præciserer beslutningen, hvorledes kvotetildeling på baggrund af historisk udledning skal foretages. For begge tildelingsmetoder skal det ved evt. anvendelse af en korrektionsfaktor sikres, at den samlede gratis kvotetildeling ikke overstiger 70 % af emissionerne i 2005-7 for de omfattede elproduktionsanlæg (2007 for medlemslande, der ikke deltog i kvoteordningen i 2005-6).

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet inddrages i overensstemmelse med forskriftsproceduren med kontrol, jf. art. 5a i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (1999/468/EF), som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512/EF.

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktiv 2003/87/EF (kvotedirektivet) og direktiv 2008/101/EF (luftfartskvotedirektivet) er gennemført i dansk lovgivning ved lov om CO₂-kvoter, jf. lovbekendtgørelse nr. 348 af 9. maj 2008, som ændret ved lov nr. 1267 af 16. december 2009 (kvoteregulering af luftfart).

En vedtagelse af beslutningen vil ikke nødvendiggøre yderligere dansk lovgivning, da Danmark ikke kan anvende ordningen.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der er ingen umiddelbare miljømæssige/klimamæssige konsekvenser af den midlertidige tildeling af gratiskvoter, idet det samlede antal af kvoter ikke påvirkes.

Beslutningen påvirker ikke kvotetildelingen i Danmark og har ingen administrative konsekvenser her i landet. De lande, der benytter sig af gratistildelingen, skal tage de pågældende kvoter fra deres egen auktionspulje. Auktionsprovenuet i Danmark påvirkes derfor ikke.

Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

9. Høring

Forslaget til kommissionsbeslutning har været i høring i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg i perioden 26. 10 – 2.11 2010.

Det Økologiske Råd finder det yderst uheldigt, at det har været nødvendigt at afvige fra standardvedtagelsen om, at el-selskaber skal købe deres udledningsrettigheder fra 2013 for at imødekomme en række lande, som ellers kunne blokere en vedtagelse, og Det Økologiske Råd finder, at denne statsstøtte til nogle landes el-selskaber hurtigst muligt må afvikles. Det Økologiske Råd anbefaler derfor klart, at Kommissionen fastlægger en så restriktiv tildeling af gratis udledningsrettigheder som muligt, og at det bør være meget synligt og kontrollerbart, hvilke lande, som vil anvende denne mulighed, samt hvilke energiselskaber, som vil få tildelt kvoter og at der bør føres meget skarp kontrol med denne tildeling, således at overtildeling undgås. Det Økologiske Råd finder endvidere, at benchmark ville være et langt bedre tildelingskriterium end grandfathering baseret på historisk udledning og anfører, at det ved anvendelse af grandfathering er ekstra vigtigt at kontrollere opgørelsen af den historiske udledning for at sikre, at de pågældende energiselskaber ikke får flere gratis udledningsrettigheder end højst nødvendigt. Det Økologiske Råd fremfører desuden i sit høringssvar en række mere generelle ønsker til ændring af kvotesystemets funktion mhp. at forbedre den miljømæssige effekt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Gratistildeling til elproduktion i visse lande er i sit udgangspunkt uhensigtsmæssigt, idet der er tale om konkurrenceforvridning på elmarkedet. Imidlertid er Kommissionsbeslutningen en udmøntning af den seneste ændring af kvotedirektivet, som er et resultat af Klima- og Energipakken. Med dette forbehold finder regeringen det positivt, at forslaget til Kommissionsbeslutning fastlægger en efter omstændighederne restriktiv gratis kvotetildeling efter præcise kriterier.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Blandt lande, der ikke kan benytte gratistildeling efter artikel 10.c, har holdningen generelt været, at ordningen bør være restriktiv og gennemskuelig ud fra hensynet til elmarkedet.

Blandt lande, som kan anvende artikel 10.c, synes kun få i praksis at ville anvende den. Landene skal først ansøge Kommissionen den 30. september 2011, men Polen og Rumænien har markeret sig stærkt i debatten.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg